

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona,
negyed évre 2 korona 50 fillér. Egy es szám ára 10 fillér.
Üzsegek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek
küldendők.

Társadalom és politika.

Budapest, 1900. febr. 10.

A meddő közjogi harcok nem izgatják többé a nemzetet. A függetlenségi pártok vezéreibei hiába hozakodnak elő a régi gravamenekkel, panaszai, zokszavuk nem talál már visszhangra sem a parlamentben, sem kint az országban a választók szélesebb körében. Széll Kálmán tegnapi nagyszabású felszólalása után pedig a nemzetiségi kérdés is hosszú időre lekerült a napirendről. Nem tudjuk, mikor lesznek az új választások. Némelyek szerint már az idén, mások szerint csak a jövő tavasszal, de akár előbb, akár utóbb tartatnak meg az általános választások, véleményünk az, hogy a közjogi ellenzék erősen megfogyatkozva fog kikerülni ezekből a választásokból. A szélsőbali politikának e nagy csődjét első sorban a függetlenségi frakciók és vezérek torzalkodása okozta.

Kölesönösen annyira megrontották egymás tekintélyét s annyira diszkreditálták ellenzéki működésük hitelét, hogy senki sem veszi komolyan nyilvános szereplésüket. Közbeszéd tárgya, hogy a Kossuth-párt nagy része a Bánffy szekerét tolta, most pedig a közvélemény igazat ad azoknak, akik a „félhivatalos párduczot” látják Ugron Gáborban. Ha pedig a függetlenségi pártnak hol az egyik, hol a másik frakciója keresi a kormányok barátságát, akkor, kérde az Alföld és Erdély józan magyar népe, mire való ez a szertelen nagy alakoskodás. Ha némely politikusok csak azért esküsznek a közjogi zászlóra, mivel ennek lobogtatásával könnyebben és olcsóbban vélnek mandátumhoz jutni, úgy a romlatlan lelkű választókban önkénytelenül fölmerül az a gondolat, miért legyenek ők továbbra is függetlenségi ellenzékiek, ha azok, kik a függetlenségi elvek segélyével jutottak mandátumhoz, nem veszik komolyan ellenzéki hivatásukat. Így hát a függetlenségi választók, melyek az egyházpolitikai harcok idején sok helyen közelebbi kontaktusba léptek a szabadelvű párttal, már a legközelebbi választásoknál a faképnél hagyják majd azokat, akik bizalmukkal és jóhiszeműségükkel rutul visszaéltek.

A függetlenségi választók egy része bizonyára úgy fog okoskodni, ha már a képviselőm kormánypárti, miért ne legyek én is az? Akik pedig minden áron ellenzékiek akarnak maradni, azok vagy a néppárthoz, vagy a szociálistákhoz fognak csatlakozni, a szerint, amint inkább a papok vagy a szociálista vezérek befolyása alatt állanak. Tévedés volna azon-

ban azt hinni, hogy egyedül a függetlenségi pártok tusakodása és a függetlenségi képviselőknek nem mindenkor és nem mindenben kifogástalan politikai szereplése okozta a közjogi ellenzék eme dekadenciáját. Más okok is működtek közre ebben. Mindenekelőtt tagadhatatlan, hogy az ország gazdasági állapota, ha nem is kétségbeejtő, de nem is valami vigasztaló. Szegénység uralkodik az egész vonalon. Szegény az állam, szegény a társadalom.

A mezőgazdaság helyzete válságos. Ipar és kereskedelem pang. Írók és művészek nyomoráról visszhangzik az ország. A hivatalnoki kar szorult helyzetét pertraktálja napok óta a magyar parlament. Majdnem ujjainkon megszámlálhatnók azokat, akiknek anyagi tekintetben rendben van a szénájuk. Szegények és gazdagok egyaránt el vannak adósodva; a városokat, megyéket és az államot nyomja az adósság szörnyű nagy terhe.

Ilyen viszonyok mellett nem csoda, ha a vidéki polgárok lelkében a mindennapi gond lassan-lassan elnyomja a függetlenségi eszme ragyogó képét. Akinek a háza, földje, butora dobra kerül, annak nem nyujtanak vigaszt s segítséget a legszebb közjogi frázisok sem. Hanem az elszegényedett, bizalmatlankodó nép azokhoz fordul, akik nekik kenyeret, megélhetést s szebb jövőt ígérnek.

S mi tagadás benne, hogy az, amit a néppárt és a szociálisták ígérnek a népnek, sokkal inkább megragadja a népfantáziáját, mint azok a közjogi fejtegetések, melyekkel több mint három évtizede dirigálják az urnák felé a függetlenségi választókat. De a földmivelő osztálynál is jobban ráunt a közjogi programra a magyar intelligencia, melynek helyzete immár tarthatatlan. Nem tudjuk, hol és kin kezdjük a veszedelmes helyzet részletezését. Szóljunk előbb az írók és művészek nyomoráról, avagy az ügyvédek és orvosok anyagi helyzetéről? Frissítsük-e fel a tanárok panaszait, vagy pedig az állami, megyei és városi hivatalnokok sanyaru viszonyairól fessünk mi is sötét képet? Legaktuálisabb ezuttal a hivatalnokok kérdése.

A magyar parlamentben Hegedüs Loránt, Pápa város nagytehetségű képviselője mesteri kézzel illusztrálta a magyar hivatalnok természetrajzát. Fejtegetése folyamán nagy tudással és meggyőző logikával mutatta ki, hogy ez így tovább nem mehet.

Véleménye szerint s azt hisszük, hogy e véleményével mindnyájan egyetértünk, a magyar hivatalnok helyzete épp oly szánalomraméltó, mint magáé a közigazga-

tásé. Reformálni és javítani kell tehát mind a kettőt. Mivel pedig minden reformhoz, épp úgy, mint a háborúhoz pénz és pénz kell, — Magyarországnak pedig nincsen pénze — más megoldás nem képzelhető, minthogy a közigazgatási apparátus egyszerűsítésével fokozatosan apasztjuk a fölösleges és rosszul fizetett hivatalnokok számát. Másrészt pedig javítanunk kell a használható munkaerők fizetését és ezzel a kettős eljárással nemcsak a hivatalnokok, de az adminisztráció helyzetén is nagyot lendíthetünk. Tökéletesen igaza van továbbá Hegedüs Lorántnak, ha azt hiszi, hogy a jól fizetett hivatalnok megszűnik majd lélek nélkül mechanizmuslenni, hanem az anyagi gondok nyűgétől felszabadulva, hivatalos működésében is érvényre fogja juttatni egyéniségének kvalitásait.

Az a meleg fogadtatás, melyben Hegedüs Loránt e fejtegetései a ház minden oldalán részesültek, kétségtelen jele annak, hogy a kormány minden olyan intézkedése, melynek a hivatalnoki kar helyzetének javítása, komoly támogatásra igényt tarthat a képviselőház összes pártjai részéről. Reméljük is, hogy a magyar kormány nemsokára abban a helyzetben lesz, hogy a hivatalnokok jogos igényeinek eleget fog tehetni.

Siessen is, siessen a kormány ígérete beváltásával, mert ez esetben csakugyan igazat mond a latin közmondás: bis dat qui scito dat. Ámde őszintén kijelentjük, hogy akármily gyorsított tempóban valósítja is meg a magyar kormány a hivatalnokok helyzetének javítására irányuló reformációt, mi e reformtól nem várunk nagy eredményeket. A hivatalnoki kar helyzetét az állam egymaga nem helyezheti szolid alapra, és a fizetésemelés sem segít, ha a társadalom maga is közre nem működik e reformáció keresztülvitelében.

Nem tudjuk, nem tudhatjuk, mennyire fogják emelni a hivatalnok fizetését, ha ez a reform végre keresztül megy, de meg vagyunk győződve arról, hogy mindaddig, amíg a társadalom is segítségére nem jön a hivatalnoki karnak, ez osztály anyagi helyzetén gyökeresen javítani nem lehet. Mit ér a hivatalnoknak az a relativ fizetésemelés, ha oly társadalmi milieu-ben kell élnie, melynek tagjai oly költsékeztet folytatnak, hogy annak dimenziói szinte agyonnyomják a havi fizetéses hivatalnokot.

Biz nemcsak az adminisztrációt, de a társadalmat is gyökeresen meg kell reformálnunk, hogy célt érhessünk.

Micsoda társadalom ez, ahol kevés kivétellel mindenki többet költ, amennyi

a jövedelme. Hasonló társadalmi állásu emberek külföldön a felét sem költik el annak, amit mi magyarok elköltünk. A francia, német, angol orvos, ügyvéd és tanár jóval többet keres, mint magyar kollegája, de azért felét sem költi el annak, amit elköltnék hasonló állásu magyarjaink. Igaz, hogy a külföldi ember minden évben félre tesz egy megtakarított összeget, viszont nálunk mindenki, hacsak véletlenül nincs magánvagyon, csak adósságba merül azon társadalmi presszió folytán, melyet minden oldalról reá gyakorolnak.

Ha boldogulni akarunk, bizonyos puritanizmust kell belehoznunk egész családi és társadalmi életünkbe. Ezért, hogy a baj kutforrását felismerjük, minél többet kell, hogy foglalkozzunk a gazdasági és társadalmi kérdésekkel.

Örvendetes jelenség, hogy újabb időben nemcsak a sajtóban, de a parlamentben is lelkes szószólói akadnak a társadalmi problémáknak. És minél inkább fordul majd a nemzet figyelme a jelen és jövő nagy gazdasági és szociális kérdései felé, annál inkább csökkenni fog a meddő közjogi viták iránti érdeklődés.

A társadalmi, gazdasági és politikai irányzatoknak egymásra való hatását már a közeli jövőben erősen meg fogjuk érezni.

Veritas.

Igazgatósági jelentés

a Kézdi-Vásárhely városi és vidéki nyilvános jellegű Rudolf magán kórházról.

Irta: Dobay János igazgató.

(Folytatás és vége.)

A múlt év folyamán kapott segélyekről és adományokról a következőket jelenthetem:

Itt legelső sorban a szokott hálás érzésekkel kell megemlékezni az országos vereskereszt egyesületről, a mi legfőbb jeltörvényről, melynek köszönhetjük intézetünk létesítését. Az elmúlt 16 év alatt rendes évi segélyben részesített, ellátott szakképzett ápolónőkkel s jó akaratú támogatásának annyi jelét adta, hogy azt itt felszámolni nem lehet. Évkönyveink lapjai telve vannak a vereskereszt egyesület bőkezűségével, lekötő szíveségével s mindig egyforma jóakaratú támogatásával s mi csak mélyen érzett hálánknak adunk kifejezést, midőn ezekről évi közgyűléseink rendén megemlékezve, a vereskereszt eszméjét a közönség szíves figyelmébe ajánljuk. A múlt év folyamán is megkaptuk a központi igazgatóságtól a rendes 200 frtnyi segélyt és 30 frt adományt s a tagdíj járulékok minket illető hányadát 72 frt 25 krt, tehát összesen 302 frt 25 krt. Igen sajnálom tisztelt közgyűlés, hogy határozott számban nem mutathatom ki azon segély összeget, melyben évek hosszú során a vereskereszt egyesülettől részesültünk, de tán nem csalódom, ha azt állítom, hogy ezen összeg a 14 ezer frtot meghaladja s ezzel szemben mi nem adtunk egyebet, mint azt, hogy kórházunkban háboru esetére 30—50 ágyat biztosítottunk a beteg harcászok részére s egyszersmind azon erkölcsi kötelezettséget vállaltunk magunkra, hogy a vereskereszt egyleteket úgy városunkban, mint vidéken lehetőleg fentartjuk s a szép eszmének minél több párthiveket szerezünk. Hogy mit tett ezért évek során a mi nemes elnök bárónk, ki minden kötelezettséget legjobban érez és minden köteleiséget leghívebben teljesít, csak azok tudják, kik az ő emberfeletti küzdéseinek kisebb-nagyobb mértékben részesei valának s ha az eredmény ma sem áll arányban a nagy munkálkodással, az csak azon körülménynek tudható be, hogy közönségünk a közjótékonyosság által tulságosan igénybe van véve. Kórházunk további fejlődése elég közeli cél, hogy azért kiki a maga csekély áldo-

zatait meghozni ne sajnálja azért én ezuttal sem mulasztatom el a legmelegebben ajánlani a vereskereszt egyesület ügyét szíves jó indulatukba. Manapság Magyarországon kevés olyan humán eszme van, mely oly nagy mértékben megérdemelné a közönség támogatását, mint a vereskereszt egylete s egy sincs, melynek intézetünk oly sokat köszönhetne. És nem szabad azt sem felednünk, hogy kórházunk csak addig tarthat igényt az évi segélyre, míg legalább 300 taggal a választmány fennáll s ez sine qua non, tehát ha választmány nincs, segély sincs s talán a vereskereszt ápolónők is kimaradnak s hogy ez milyen lesújtó hatással lenne intézetünkre, azt tán felesleges is magyaráznom. Azért, ha az önkéntesek kopognak az elnök bárónő kiküldetel, fogadják azokat szívesen s gondolják meg, hogy azt a csekély évi tagsági díjat voltaképpen a mi kórházunkért adják.

Évi rendes bevételeink között szerepelt a múlt évben is Háromszékvármegye adománya, melyet a körorvosi illetményekből évenként intézetünknek szokott juttatni. Ezen 63 frt 82 kr összeget is hozzácsatoltuk Háromszékvármegye alapítványához, mely a múlt év végén 1971 frt 77 krt tett ki. Vegyük ezt hálás szívvel tudomásul s megyénk törvényhatóságának az évről-évre megújuló jóakaratu támogatásáért mondjunk jegyzőkönyvi köszönetet.

Elismerésünk és hálánk legnagyobb részét adjuk a mi nemes elnök bárónőnknek, ki nem csak egy hosszú év minden pillanatát szenteli nekünk, hanem bő kézzel áldoz az általa létesített humán intézetek anyagi ügyeinek felvirágoztatására. Ő méltósága alapítványa az időnkint tett kisebb-nagyobb adományaival együtt múlt év végén 2061 frt 09 kr-ra szaporodott.

Intézetünk egyik legmelegebb szívü barátja, Benke Gyula országgyűlési képviselőnk, ki mindig bő kézzel áldozott városunk humán céljaira, múlt évben is adott kórházunknak 100 frtot s ezen összeggel alapítványa 726 frtra nőtte ki magát. Méltó arra, hogy e nemeslelkű emberbarát áldozatkészségét hálással örökössük meg évkönyveinkben.

Az elmondottak képeznék főbb vonásaiban azon eseményeket, mik anyagi ügyeinkre vonatkoznak s most a tisztelt közgyűlés engedelmével az intézet belételeire vonatkozó adatokat sorolom fel.

Kórházunkban a gyógykezelést a múlt évben is Dr. Szini Gyula főorvos és Dr. Szentpéteri Bálint kezelő orvos végezték s működésükről én csak szívet és dicséretet mondhatok.

Nagy szorgalommal és odaadással teljesítették kötelezéseiket s az elért fényes eredmények bizonyos arányban állanak nemes törekvéseikkel. Kedves kötelezőm ezt a tisztelt közgyűlés tudomására hozni és egyszersmind kérni, hogy az intézeti orvos uraknak fejezze ki elismerését és köszönetét.

Az intézet írásbeli teendőit János Gábor ideiglenesen alkalmazott gondnok végezte, az igazgató utasítása szerint.

Ápolói személyzettel a vereskereszt egyesület látta el intézetünket. Múlt évben 3 ápolónő volt alkalmazva, ugymint Verner Betta intéző néne, Major Róza és Hubnai Emilia ápolónők, kik azonban múlt év folyamán, illetőleg ezen évben felváltattak s jelenleg Tokay Eszter intéző néne, Halper Paula és Zsina Eszter ápolónők kezelik a betegeket s intéző néne végzi a gazdasági teendőket is. A két ápolónő csak a napokban érkezett meg, de Tokay Eszter még múlt év december hava óta intézetünkben van s így működése eléggé ismeretes arra nézve, hogy arról csak dicséretet mondhassak.

A cselédszemélyzet 5 tagból állott. Volt egy férfi cseléd, egy szakácsnő és két szolgáló.

Az intézeti élelmezés a múlt évben is házilag történt, mi évek hosszú során át jónak és gazdaságosnak bizonyult be. Talán nem csalódom, ha azt állítom, hogy ezen házi élelmezés talán betegforgalmunkra is befolyással volt, mert én nem egyszer hallottam a betegek részéről kifejezni, hogy az élelmezés nálunk jobb, mint más hasonló intézeteknél, hol az élelmezést vállalkozók teljesítik. És mégis az nekünk anyagilag kevésbe került. Ennek bebizonyítására a számokat hívom segítségül. Számadásunk szerint a múlt évben az összes élelmezés 3692 frt 78 krba került. Már most ha ezzel szembe állítjuk a 13612 ápolási napot, valamint gondnok, 3 ápolónő,

4 cseléd élelmezését és az időnkint alkalmazott munkások ellátását, mi körülbelül 80 napi élelmet jelent s így összesen 3000 élelmezési napnak felel meg, kitűnik, hogy az így összegezett 16612 ápolási, illetőleg élelmezési nap 3692 frt 78 krba, egy napi élelem egy személyre 22¹/₆ krba került, mi a múlt évhez képest, midőn egy napi élelem 24¹/₆ krba került, több mint 2 krnyi apadást mutat, mi ugyan elég kedvező eredménynek mondható, de még mindig 2 krnyi emelkedést mutat az 1897. évi eredményhez képest, midőn egy napi élelem csupán 20¹/₂ krba került. Nem állítom azt, hogy a mi házi élelmezésünk olyan olcsó, minél olcsóbb már nem lehet s azt sem mondom, hogy az összes élelmezés, vagy annak valamely része vállalkozás útján beszerezve, talán némi megtakarítást idézne elő, de azt állítom, hogy e felett most határozni még korai volna igen alapos és beható megfontolás után lehetne ehhez hozzá szólni s épen ezért a vagyongazdálkodó bizottság kebelében megbeszélte s később tárgyalás alá kerülendő eszmét tárgyalni még korainak tartom.

Tovább vizsgálva számadásaink adatait, kitűnik az, hogy az egyes élelmi cikkek közül következő érték jutott naponként egy betegre. A bolti cikkek közül 4¹/₁₀ kr, a tejből 1⁸/₁₀ kr, kusból 6⁹/₁₀ kr, kenyérből 5¹/₂ kr esik egy napra egy betegre.

A gyógyszerek részint nagyban hozattak, részint egyik helybeli gyógytár szolgáltatta. Általában a nagyban nem rendelhető gyógyszereket a két helyi gyógytár adja évenként felváltva. Számadásaink szerint gyógy- és kötszerekre s orvosi felszerelésekre 708 frt 19 krt költöttünk a múlt évben. Ezen összeg, mint már említettem, azért magasabb a megelőző évekénél, mivel az orvos urak múlt évben vették igénybe a megelőző évben előirányzott összeget is. Ezen 708 frt 19 krból 5²/₁₀ kr jut egy-egy betegre naponként.

Ezekben jórészt mindent felsoroltam, mi kórházunk múlt évi életére vonatkozik, s csupán még egy személyi kérdéstről akarok pár szót szólni.

Feledhetetlen emlékü Irén bárónő halálának évfordulóját a múlt évben is szokott kegyeletos módon ültük meg. Gyász istentisztelet tartatott nemcsak az árvaház kápolnájában, hanem a róm. kath. egyházban is s mindkét helyen nagyszámu közönség vett részt s igaz kegyelettel áldozott az elhalt nemes lelkű bárónő emlékének. De nemcsak onyiból áll azon szomorú kötelesség, melyet az elhunyt iránt érzett tisztelet és szeretet ránk ró. Gondoskodtunk arról is, hogy maradandó emléke maradjon nevének. A városban levő 3 humán intézet igazgatóságai közös akaratú és közös érzésektől vezérelve elhatározták, hogy a nemes bárónő imittamott megjelent irodalmi dolgozatait összegyűjti és egy kötetben kiadja. Én voltam szerencsés ezen különböző hírlapokban megjelent cikkeket sajtó alá rendezni s megfelelő előszóval és életrajzzal ellátni. A könyv nem sokára megjelenik s mindazoknak el fog küldetni, kik a humán intézetekkel összeköttetésben voltak és vannak, s kiket inkább érdekel e nemes poetikus lélek megnyilatkozása. Kérem fogadják ezen könyvet oly szeretettel, mint a minő az egyletek igazgatóságait vezérelte e mű sajtó alá rendezésével. Meg kell még azt is jegyeznem, hogy a mű ára 2 korona s a tiszta jövedelem a három intézet között fog felosztatni.

Mielőtt ezen jelentésemet bezárnám régi szép szokásainkhoz híven, lerovom a hála és elismerés adóját mindazokkal szemben, kik intézetünk érdekében a múlt évben is kiváló tevékenységet fejtettek ki.

Először a mi nemes elnök bárónőnknek kell hálással megköszönni, hogy életéből ismét egy évet adott nekünk, egy olyan évet, melynek minden perce az intézet iránt való gondoskodásban és sohasem szűnő munkában folyt le. Ama egymást érő legmagasabb kitüntetésekhez, melyekkel királyunk ő felsége nagyszívű bárónőnknek gyors egymás utánban kitüntette, csatoljuk hozzá a mi szerény elismerésünket és igaz hálánkat s kívánjunk neki hosszú boldog életet, hogy élvezhesse szép alkotásainak örömét.

Mondjunk köszönetet a vagyongazdálkodó bizottságnak odaadó munkálkodásáért, az intézet orvosainak az általuk elért szép eredményekért s az intézet összes tisztviselőinek, kik együtt és összesen te-

vékenységük által megérdemlik a tisztelt közgyűlés elismerését.

Ezek után tisztelettel kérem, hogy jelentésem tudomásul venni méltóztassék.

Dobay János,
kórházi igazgató.

„Erzsébet” árvaház táncmulatsága.

K.-Vásárhely, 1900. febr. 12.

A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet az utóbbi három évben, az intézeti gyászra való tekintettel, nem rendezett táncmulatságot. A gyász ideje letelvé, az idei farsang programjába városunk ezen legelőkelőbb jótékonyezélu bálja is föl lett véve s folyó évi február hó 10-én meg is lett tartva, még pedig olyan szép erkölcsi és anyagi sikerrel, hogy ez a bál is csak növelte azt a jó hírnevet, melylyel az árvaházi bálók mindig dicsekedhettek.

Az árvaház mulatsága ezuttal is összehozta városunk derék polgárságát az előkelő, sőt legelőkelőbb társadalmi osztályok képviselőivel s kiket a „civil” életben a még sajnosan létező társadalmi falak némileg elválasztanak egymástól, a sima parketten pompásan elfértek egymás mellett s a sok könnyű, szalagos ruhába öltözött szőke és barna, kék szemű és fekete szemű, lilom és rózsaszínű, serdülő és felserdült leánykák közül bizony nehezen lehetett volna kiválasztani, hogy kik az előkelő házak elkényeztetett becézi s kik nem riadnak vissza még a dologtól sem. Egyforma eleganciával lejtettek végig a termen, elragadtatással töltve el a szemlélt.

Bátran állithatom, hogy ez a bál volt eddig a farsang egyik legjobb mulatsága. Nem volt olyan nagy közönsége, mint a róm. kath. egyház mulatságának, de ez nem volt nagy baj, mert a hol ember ember hátán van, ott bajos táncolni, a hol bajos táncolni, ott nem lehet mulatni — legalább ezt tartják a tánczra vágyó bájos leánykák s ebben talán igazuk is van. S mivel itt volt hely tánczolásra, hát jártak is a párok kitartással, lelkesedéssel, ritka jó kedvvel egészen hajnali négy óráig. Igaz, hogy az ilyen mulatság azután anyagilag nem hoz annyi pluszt, mint a teltházak-é, de hát az erkölcsi siker sem megvetendő valami s itt az említett bálelnökök bőkezűsége segített, hogy a jótékony ügy is megkapta a magáét.

Kilencz óra után érkezett meg a feldisített terembe a szép lady patronesse, Ince Istvánné urnő, kit a Rákóczi induló hangjai mellett a bál elnöke, K. Csizsár József ur vezetett a számára készített díszes helyre s kinek a rendezőbizottság gyönyörű esokorral kedveskedett. A lady patronesse bevonulása után kezdetét vette a műsor, melynek első pontja Rác János és nagy Gerő urak szép éneke volt s melyet meg is kellett ismételnök.

Az ének után Farkas Margit k. a. árvaházi tanítónő, adta elő nagy ügyességgel, kedves szeretetreméltósággal „Szerenád” című magánjelenetet. A rokonszenves megjelenésű kisasszony nemcsak kitűnő előadó tehetségével, hanem szép czimbalom játékával is kellemesen lepte meg a hallgatóságot. A bravuros előadást hangos tapsvihar jutalmazta.

A műsor utolsó pontját Ambrus Róza k. a. és Nagy Gerő ur töltötték be, előadván a „Mézesetek után” című dialogot. A pompás kis munka minden szépsége, kedvessége érvényesült a minden tekintetben dicséretes előadásban. Ambrus Róza k. a. élénk, temperamentumos s ennivalóan aranyos kis menyecske, partnere pedig ügyes fiatal férj volt.

Műsor után azután volt táncz reggelig s hajnal felé valamennyien egy kellemesen eltöltött este emlékeivel távoztunk, dicsérvén a bál buzgó elnökeit, Ince Istvánné urnőt s K. Csizsár József urat, kik nemcsak a humán ügynek tettek szíveségükkel szolgálatot, hanem gondoskodtak arról is, hogy a mulatságon mindenki jól érezze magát.

CSARNOK.

Tekéntetes Ujság küldő Ur!

Kévanom, hogy ezenn írományom friss és jó egészségvel találják a Tekéntetes Ujság küldő Urakat, met én most hálá Istennek ki sem fejezhető

nagy szívűbéli örvendezéssel veszem kezembe a tulut, hogy egy pár sorocskával megirintom azonn nagy eseményt, hogy hát a vadászatval esmént megfordulódott a jó szerencsénk.

Hanem hát ennek osztáng sorja es vagyon. Nem hejába mongya a példázó beszéd, hogy többet észvel, mind elővel, met az igaz es.

De bezzeg osztáng most a jágerok vadnak es irtóztató nagy tiszteletvel erányomba, hogy a minapi levedzésemvel reja mutattam vala a szerencsétlenségünk nyitátyára.

Hát abbizon ugy történék istálom, hogy aval a mulkori irománnyal, a mejjik az ujságba belé nyomtatódott vót, szépen kifundáltam vala, hogy az indszellér miánt vagyunk szerencsétlenek még a vadászatval es east osztán szívükre vették Hammuszín Gyurkáék, tanakodtak, megnézintették a esziót, megvették a kártyával a szerencsét, s minek utánna a eszió es, a kártya es aszonta, hogy csakugyan azétt ninesen szerencsénk, hogy Vánli ur az erdönket eszszejárta, Gyurkáék minyátt hezzám szallattak, s nálam osztáng kamferenciát ültünk s behatoló tanácskodás sorjánn aszt határoltuk, hogy poróbálunk jövőkor egyet, elmenyünk ojan herre, hol az indszellér nem járt, hátha ott nines megfontva a hejj, s leszsz szerencsénk.

Ugy es leve a dolog, hogy egygy nihány nap mulva elmenénk az „Ereszgető” ódaláb, s ott szépen meg es kapók aszt a nagy vadkamot, a mejjiket a mulkor a nacsaságos urfiók elgilingalagoskodtak vót, s ugy ledurrintók, hogy jobbann sem kellett.

Hanem osztáng mikor eszszezülekeztünk, esudálkoztunk es eleget, hogy, hogy es esék el az a nagy állat nagy kam, mikor az ojan esudálatos fene oktalan állat vót, hogy aszt az egészsz környék jágerjai örökké üdözték, lövödözték, de mostanáig még sem tutták lejteti, s a kopók es ugy félték tölle, mind az ördög a tíméntől, hogy a hol az üzit megéreztek, onnat eczezéribé elfuttak, met a mejjik kopó ahoz közöll ment, aszt minyá megölte.

Hammuszín Gyurkabá egygy darabig csak hallgatta a dolgot, s egygyet sem piszszenet jobbann, mind a süket disznó a rozsa, de osztáng tudva, hogy neki paraktikája vagyon, hát én reja ordítottam, s aszontam neki, hogy: „Gyurkabá, ne hallgason ugy, mind az a döglött disznó, hanem bökje ki mána a mit tud!” Erre osztáng Gyurka kivalolta, hogyaz ő feleségerreggel szerencsét mondott a puskájának a gójóbisokra vizet vetett, s ettől osztánn a disznó meggurcsalódott s ugy esett el.

Ebbe mű es belényuguttunk, met minyátt meggyőzőttünk rólla, hogy csakugyan meg vót guruzmálva a puska, met akkorát szóllott, hogy a föld es megmozdult tölle, s a gójóbis pedig ugy megcsapta mejjbe aszt a kamot, hogy, hogy, hogy a esontya es eperszembe törött!

Ösvénykellőnn, 900. febr. 12.

Üdös Jakab.

Ujdonságok.

— **Kinevezések.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Háromszékvármegyében a kovásznai anyakönyvi kerületben Lakatos Gyula járási írnokot anyakönyvvezetővé és ugyanezen anyakönyvi kerületbe Bakesi József állatorvost anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Időjárásunk** évek óta esupa végletekben dolgozik s ez a hó sem képez e tekintetben kivételt. Most már február közepén egy állunk, mint más években márczius közepén t. i. a hó és jég elolvadt, a föld fagya egészen felengedett s az éjjeli fagyok kimaradtak. Nappal pedig oly melegen süt a napsugár, hogy az ember alig képes elhinni, hogy most csak február közepén vagyunk. Lehet, hogy ebből késői fagyok lesznek, de hogy ez nem épen oly veszélyes a gazdaságra, mint sokan hiszik, mutatja a múlt év, midőn esupa 2 hónapban nem volt fagy, mégis elég jó termésünk volt.

— **Határátcsatolás.** Az altorjai tagosítás folytán Kézdi-Vásárhely városi birtokosoknak juttott határrésznek Kézdi-Vásárhely városhoz leendő átcsatolása iránt megindított közigazgatási eljárás ügyében, e havi rendes ülésében határozott második fokban a közigazgatási bizottság és pedig feloldván alispán I-ső foku határozatát új tárgyalást s némely adatok beszerzésétrendeli el. Ezen határozat termé-

szetesen sérelmes a kézdivásárhelyi birtokosokra nézve, mert már a kereset megindításakor minden adatott beszerzett a mi beszerezhető volt s ezek az ügyiratokhoz be vannak mellékelve egy újabb eljárás tehát csupán újabb szóharcra nyújt alkalmat, de fontosabb adatott nem fog eredményezni. Ennélfogva — mint értesültünk — a kézdivásárhelyi birtokosok elhatározták, hogy a közigazgatási bizottság határozatát megfélebbezik.

— **Halálozás.** Radnóthi Szabó Ferencz, nyug. főerdész, 1848—49-es honvéd hadnagy f. hó 11-én 72 éves korában jóblétre szenderült. Az elhunytban Vajna Károly, áll. tanító, lapunk munkatársa apósát vesztette el. Nyugodjék esendesen. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: „Alólirottak mély fájdalommal tudatják, hogy a szerető férj, jó apa és nagyapa, őszinte rokon: Szabó Ferencz nyugalmazott főerdész, 1848—49-es honvéd hadnagy, f. hó 11-én, élete 72-ik évében, szívészélhűdés következtében, Radnóthon, hirtelen elhunyt. A boldogultnak földi részei f. hó 13-án d. u. 2 órakor helyezettnek örök nyugalomra. Legyen álma édes, nyugalma esendes! Radnóthon, 1900. február 12-én. Öz. Szabó Ferenczné, szü. Botskor Klára, mint az elhunyt neje. Szabó Anna, férj. Vajna Károlyné és Ifj. Szabó Ferencz, mint gyermekei. Vajna Károly, mint veje. Veres Ludovika, férj. ifj. Szabó Ferenczné, mint menyee. Vajna Erzsike, Vajna Gábor, Szabó Piroska, Szabó Lajos, Szabó János, mint unokái. Szabó Anna öz. Deák Lajosné, mint az elhunyt testvére. Boeskor Mihály és Boeskor Marcella férj. Bardocz Ignáczné, mint az elhunyt sógorai.”

— **Köszönetnyilvánítás.** A megboldogult Erdélyi Károly kézdi-vásárhelyi nyugalmazott állami polg. isk. igazgató halála alkalmából tartott gyászisteni tiszteleten f. hó 12-én a róm. kath. templomban megjelent testületeknek, barátainak, ismerőseinek s érdeklődő közönségnek köszönetet mond a kézdi-vásárhelyi áll. polg. isk. tanárkara.

— **Szerencsés vaddisznó vadászat Alsó-Csernátonban.** Az alsó-csernátoni vadászok sokáig hajhásztak egy igen kitanult és nagyon veszedelmes vadkant, mely a környéken idáig sok vadászku-tyának oltotta ki az életét. S már sokszor sikerült is azt puska csőve elé keríteni, de daczára annak, hogy többször rálövöldöztek, csak f. hó 10-én tudták elejteni a fene vadat, midőn István András kereskedő volt a szerencsés, ki egészen közel juthatott hozzá, és kétszer rálöve, egyik lövésénél a vadkannak hátgerinczét törte el, és így az elvesztvén erejét, már csak alig birt menni, mire egyik hajtó, ki egy biztos menhelyre huzódott volt, neki bátródván a súlyosan megsebesített vad elgyengülése folytán, egy 12-ös lankaszter fegyverrel pár lépésnyi távolságról leterítette az üldözött kártékony állatot. Az elejtett vadkan a legszebb példányok közül való volt, és sokszor forgott életveszélyben, mert több lövés nyoma látszott rajta, és az agyarái is csonkák voltak. A vadászok felette örülnek, hogy az amugy is igen kevés számmal levő disznós kutyák réme elejtetett, mert ezen bestia a legjobb kutyákat leölte, a többieket pedig ugy elijesztette, hogy azok már a külön járó egyes vaddisznókat nem is merték megtámadni.

Nimród.
— **Zártkörű mulatság.** Jelezve volt lapunk egyik megelőző számában az, hogy a helybeli „kereskedő ifjak társulata” folyó év február hó 24-én az intelligens közönség igényeinek megfelelő díszes bált fog rendezni. S miután a farsang mulatságai között ez az egyedüli, remélni lehet, hogy egy a helybeli, valamint vidékünk uri közönsége azon szép számban fog megjelenni. Ismerve a multból azon tevékenységet és áldozatkészséget, melyet a társulat minden egyes tagja, derék elnökükkel az élen mulatságuk érdekében megtenni szokott, meg is érdemlik, hogy fáradságukat fényes siker koronázza. A meghívók a napokban szétfognak hordatni, s ha netalán valaki, ki arra igényt tart tévedésből nem kapott volna, forduljon ez ügyben a rendezőséghez az szíves készséggel szolgál.

A vasut utcában Molnár Károly és Benkő Sándor szeszgyáros szomszédsága közt lévő

belső laktelek

örök áron eladó. Értekezni lehet Barabás Ferencz gyógyszerésznél Uzonban. (15 1—2.)

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett és három gyorsajtóval s több segédgéppel felszerelt könyvnyomdája

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

Könyvnyomdájában minden a nyomdai szakba vágó munkát elvállalok díszes kiállításal, rövid idő alatt, a legolcsóbb árakkal.

Nagy nyomtatvány raktárában a közigazgatási nyomtatványok készpénz fizetés mellett mélyen leszállított áron kapható.

Dúsan felszerelt papír-, írószer- és könyvkereskedésben bármely mű, folyóirat, vagy lap megrendelése a legnagyobb százalék leengedéssel eszközölhető.

Mindenféle könyvek bekötése a legjutányosabb áron.

Eddigi pártfogását megköszönve, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kiváló tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
nyomdatulajdonos.

Honi ipar.

Gyári raktár.

A n. é. közönség becses tudomására kívánom hozni, hogy a Takarékpénztár piactéri épületében, az ev. ref. templommal átellenben a mai kornak megfelelő

BUTOR RAKTÁRT

rendeztem be, a hol raktáron tartok mindig:

Szalón-, ebédlő-, hálószoba berendezéseket, u. m.: ruha- és étszekrényeket, szalon- és ebédlőasztalokat, ágyakat, mosdó- és éjjeli szekrényeket.

Továbbá magas, félmagas-hátú és heverő diványokat, garnitúrákat, lószőr- és afrikai matracokat, fali, álló- és toalett tükröket, aranyrámas képeket, gyermek kocsikat, nád- és préselt ületű hajlított székeket, ablak carnisekat, stb. stb. Elvállalok használt kárpitos butorok kijavítását és bármely kívánt színnel való ujra huzását.

Összeköttetéseimnél fogva butoraimat az első honi gyáráktól szereztem be és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat a legszebb kivitelben nagyon olcsó árak mellett árusítom el.

Raktáram szíves megtekintését kérve, magam becses pártfogásába ajánlva

vagyok kiváló tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

Meghívó.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár

XXVII-ik évi

rendes közgyűlést saját helyiségében 1900. évi február hó 25-én délután 2 órakor tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend.

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
 2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés és ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 5. a) A polgári leányiskola gondnokságának kérése az 5000 forintos alapítvány kamatainak kiutalása tárgyában, kapcsolatosan az igazgatóság pártoló javaslatával;
b) Kórpótlókra vonatkozó igazgatósági javaslat tárgyalása;
c) A tiszteletes Kovács István nevére tett alapítvány helybenhagyása.
 6. Egy igazgatósági tag megválasztása az alapszabály 34. §, értelmében, valamint az ezen választás folytán esoleg a felügyelő bizottságban megüresedő hely választás utján való betöltése.
 7. Indítványok alapszabály 16. §-a értelmében.
- A fennirt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatik meg, hogy az alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorhatja szavazati jogát és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét, szelvényeivel együtt, a pénztárnál elismervény mellett letenni.
- Kézdi-Vásárhelytt, 1900. január hó 30-án.
(11 2—3.)

Az igazgatóság.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelytt.

Szám 27—1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kovásznai kir. járásbíró 1899. évi V. 93/a számú végzése következtében Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt magyar francia biztosító társaság javára Fejér Mihály ellen 70 frt 31 kr s jár, erejéig 1897. évi május hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1010 frtra becsült következő ingóságok u. m.:

1. T. alatti 3697. számú Robey & Comp-féle hat lóerejű gőz lokomobil.

2. A két T. alatti lefoglalt fake-retű Cséplő készlet.

3. A három T. alatti négy éves borjuzó bival.

Mely felülfoglalás az eredeti 1898. Sp. 412 sz. alatti Izsák Ferencz részére Fejér Mihály elleni 1899. február hó 9-én fogatosított végrehajtási jegyzőkönyvre, mint felülfoglalásra is vezetett nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kovásznai kir. járásbíró 1899. évi V. 93/a számú végzése folytán 70 frt 31 kr tőke követelés ennek 1897. évi november hó 15 napjától járó 6% kamatai 1/2% váltó díj és eddig összesen 24 frt 10 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Páké községében a helyszínen leendő eszközölésére 1900. évi Február hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kovásznán, 1900. évi január hó 28-ik napján.

Hamar Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

(14. 1—1.)